

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhasábos petisor egyszeri hirdetés 15 fill. Többszörös hirde-
tésért jutányosabb. Nyitási: minden sor 20 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pó-utca 59. szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Dr. VÁLYI JÁNOS.

Mikor ezt a mindnyájunk előtt annyira kedves s oly igen sokra becsült nevet ideírjuk vezetőkünk élére, lelki-szemeink előtt, ellenállhatatlanul, egy tündöklően fényes kép vonul el...

A magasra lobogó fátylák pazar fénye egy lelkesedéstől áradó hatalmas néptömeget világít meg, mely ott éljenez a püspöki palota homlokzata előtt. A komoly, ünnepléses palotának fala és ablakai szintén tündökölnék a fátylák felragyogó fényében s az ablakok egyikében ott áll Eperjes ünnepelt nagydemű püspöke... Közönségünk egyik leglelkesebb, leghivatottabb szónokája üdvözli őt a nagyközönség nevében. Gyűjtő lelkesedéssel beszél arról, a mi az ünneplést főpap nemes szívének legdrágább kincse, de legdrágább kincse minden igaz hazafinak is: a hazaszeretetről, a nemzetnek imádatos szeretetéről. Beszél arról a mélyes szeretetről, bizalomról és megbecsülésről, a melylyel ezt a főpapot itten mindenki környezi s arról az odaadó hűségéről, a melylyel mindenki köréje csoportosulni kíván, a mikor arról van szó, hogy méltatlan támadás érte az ő magas személyét! A fátylák és a lelkesedésnek ég felé csapó lángjai mellett, a Himnusz felzendülő akkordjai közben, mint egy ember kebeléből tör ég felé az imaszerű óhaj: Éljen soká, éljen Vályi János!...

Az a fényes sikerű fátylák-zene volt ez, a melyet városunk intelligens közönsége 1901. július 6-ikán rendezett, mikor a legalaptalanabb és legméltatlanabb támadás, melyre a fővárosi sajtó egynemely szerve merészkedett, csak egyet eredményezett: azt, hogy még annál jobban

megszeressük, megbecsüljük, tisztelni tanuljuk városunk legnagyobb egyházi férfiát!

Az öröm, a lelkesedés, a tisztelet és bizalomteljes nagybecsülés nem kisebb mértékben kapott lángra ezúttal is, a mikor ezt a kiváló férfit a királyi kegynek egyik legmagasabb kitüntetésére érte, a mikor febr. 15-ikén általában híre kelt annak, hogy ő császári és apostoli királyi Felsége Vályi Jánosnak a valóságos belső titkos tanácsosságot adományozni méltóztatott.

Hiszen ez a legfelsőbb kitüntetés — mindnyájan tudjuk — nemcsak az egyházi élet terén szerzett valóban kimagasló érdemeknek képezte megjutalmazását, nem is csupán a nemzeti közművelődés, a hazai népoktatás és tanügy terén kifejtett sok évtizedes munkának és buzgalomnak fényes elismerése, hanem megjutalmazása volt legelső sorban annak, a mire nemzetünknek, mint legdrágább kincsére, annyira szüksége van s a miben a kitüntetett férfinak nemes kebele olyan annyira gazdag: az igaz, a hű, a tiszta magyar hazafiságnak!

Ez az oka annak, hogy ez a legfelsőbb kitüntetés a legnagyobb és legáltalánosabb örömet keltette széles az egész hazában, de különös örömet okozott éppen itten minálunk, a kik igaz büszkeséggel nevezük Vályi Jánost a miénknek, a kik hűséges tanúi voltunk minden, de minden lépésének, a melyet a köz javának előmozdításában, semmi áldozatot sem sajnálva, tett és tesz szakadatlanul! Ezért áldjuk ezer áldással Felséges Királyunk kegyelmét, mely íme ismét magához emel, ismét kitüntet egy valóban nemes honfíú szívet, mintegy azt mondván valamennyiünknek: «Ezt állítom elétek igazi példányképül! Ezt kövessétek!»

Annak az általános lelkesedésnek, a melyet

a legfelsőbb kitüntetésnek híre okozott, mindennél ékeesebben és egyszerűsége meggyőzőbben szóló szép tanúbizonysága volt az, hogy nyomban e hír vételével valósággal búcsújárás színhelyévé lett a püspöki palota. Hatóságok, testületek, intézetek, egyesületek és magánosok egyaránt siettek tömegesen felkeresni a méltán ünneplést, hogy szívük őszinte érzelmeinek lelkes tolmácsolói legyenek. Napokon keresztül tartott a valóságos népvándorlás, mely üdvözlő és újabb üdvözlő hozott a kitüntetett főpapnak, míg a püspöki irodába százával érkeztek az üdvözlő sürgönyök, iratok és levelek, a melyek elintézése nem csekély munkába és időbe fog kerülni!

Lapunk, mint társadalmi- és közéletünk — bár igénytelen — de hű öre és megfigyelője, csak a nagyközönségnek szíve dobogását szólaltatja meg újra, a mikor a kitüntetett főpapot a legbensőbb örömmel, forrón üdvözli, a mikor ezt a kiváló alkalmat is megragadja arra, hogy őt mindnyájunk legteljesebb bizalmáról, tiszteletéről, szeretetéről és nagybecsüléséről biztosítsa és a mikor reá és az ő — nemzetet és hazát erősítő — munkálkodására a Mindenható ezer áldását kéri!

Éljen, soká éljen dr. Vályi János!

*

A kitüntetett főpap életrajzának rövid vázlatát a következőkben adjuk:

Dr. Vályi János 1837. szeptember 22-ikén született Óvencsellőn, Szabolcsvármegyében Középkisfalvi tanulmányait a debreczeni, ungvári és nagyváradai gimnáziumokban végezte. A teológiát az ungvári szemináriumban tanulta s tanulmányainak ottan történet befejeztével a bécsi Szent-Ágostonról nevezett intézetbe küldetett, a felsőbb hittudományi szakképzés céljából, hol hittudori oklevelet nyert. *Gagyancz József* boldogemlékű eperjesi püspök volt az, a ki az ifjút városunkban,

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

BERZEVICZY ALBERTNEK

HORVÁTH BOLDIZSÁRRÓL mondott emlékbeszédjéből közöljük a következő részleteket:

A magyar politikának mindig előnyösen jellemző vonása volt, hogy sohasem igyekezett távol tartani magától a szépirodalmat és Horváth Boldizsárnak nemcsak azt a korszakot, a melyben felnőtt s a melyben pályáját megfutotta, de — mint látni fogjuk — saját legbensőbb lényét kellett volna megtagadnia, ha az irodalomhoz való rokonszenvét és hajlamát érvényesíteni nem engedte volna.

Társaságunk 1887. januárban választotta őt megrendes tagjává, mint akkori elnökünk haláláról való megemlékezésében mondta, főleg azért, hogy a politikai pályától mindinkább visszavonuló agg államférfiút félbehagyott költői munkássága folytatására buzdítsa, s ő is e szempontot látszott méltatni, midőn székfoglalóképen 1889. január havi ülésünkön néhány költeményét olvastatta föl. De kétséget nem szenved, hogy Társaságunkat e választásnál — épp úgy, mint az Akadémiát, mely őt már előbb tagjai sorába fogadta — az a szempont is vezérelte, hogy az elismerés babérral tüntesse ki a politikai szónoklat egyik legkiválóbb mesterét, ki az irodalmi színvonal megőrzése, a formatökélyre való törekvés, a gondolatmenet emelkedettsége, a nyelv tisztasága és nemes szépsége tekintetében mint

Kölcseynek egyik legutolsó méltó követője tündöklött előttünk.

Ezután a szónok Horváth Boldizsár életpályáját ecseteli, majd rátér költői munkáira, s több költeményéből részleteket olvas föl, így Deák Ferencz szobrának leleplezésekor írt ódájából:

«E nép legméltóbb akkor volt reád,
Midőn magával küzködött,
S ön-gyengeségi ellen nyert csatát, —
Az isteneknek birtok mosolyát
E diadal fölött

Mily változás ez, melyre ébredél!
Nem ismered fel ten-hazád, —
Tán külalakja szebb a réginél,
De nem eszméid légkörében él, —
Más szellem lengi át.

Az elv ma csillog, holnap elenyész,
Csak árú, majd meg lom, szemet,
Mit a könnyelmű, félénk tengerész
A pusztá híre, hogy közelg a vész,
A hullámokba vet.

«És a közszellem — szomorú dolog —
Fásult közönytől türi ezt;
Egy tetszalott, már szíve sem dobog!
Reméltük, hogy majd ébredezni fog, —
De hitünk tünni kezd.»

Végül szólítja, hívja a szobrot:

«Óh szállj le onnan! — — —
Mi vállainkra emelünk,
S ha látja ezt majd ez a törpe faj,
Szét fog robbanni, mint a hangyaráj,
Mit úzunk, kergetünk.»

Ezután áttér Horváth szónoklatának méltatására.

A negyvenes éveinek s különösen 48-nak a közéleté hatalmas iskola volt a mi parlamentünk rostruma számára és pedig megbecsülhetetlenül jó iskola. Tanítását azután mintegy összefoglalta s az új korszak számára mintává alkotta át a Deák Ferencz mindenek fölé emelkedő egyénisége. Az ő hatása alól nem tudta, nem is akarta magát Horváth Boldizsár sem kivonni, de azért mégis a nagy mester befolyása inkább gondolkodásán, okfejtésén, beszédjeinek elrendezésén vehető észre, mintsem szónoki fraseológiáján, a mely dúsabb, rugalmasabb, pompásabb, költőibb a Deákénál, a nélkül azonban, hogy ez a nagyobb ékesség beszédeinek akár komolyságát, akár hatásuk mélységét és tartósságát csökkentené Tóth Lőrincz őt (akadémiai emlékbeszédjében) «logikában, a kifejezések, állítások s czáfolatok szabatoságában, a világosságban s kristálytisztaságban, az éles és finom dialektikában» Deák Ferencz, Szilágyi Dezső és gróf Apponyi Albert mellé sorolja, «de több szívreható érzékenység- s költői elemmel». Ő maga — mint emlékbeszédjében mondja —: «bámulva állapodik meg politikai szónokaink legművészebb példányán», Szemere Bertalan előtt s megemlékszik a mély benyomásról, melyet Szemere a Kölcsey kiváló alakja, «magas, eszményi lény» tett. A francia restauráció és a júliusi forradalomból keletkezett polgárkirályság vezető parlamenti alakjai közül leginkább Royer-Collard politikusi és szónoki egyéniségében találunk Horváth Boldizsárra emlékeztető vonásokat, ámbar a beszédek fölépítése tekintetében amannak nagy tanítványa, a különben hideg és kevésbé tempe-

1865-ben áldozárrá szentelte. 1869-ben sátoraljaúj helyi káplán volt három hónapon keresztül, ezután az ungvári szemináriumban tanulmányi felügyelővé, majd a következő évben az ugyanottani Lyceumban az egyháznál és a történelem tanárává lett. Mint tanár, átvette az ungvári papfiarva-intézet igazgatóságát is s e minőségben tíz évig működött, míg nem püspöki kinevezését elnyerte. A mondott idő alatt több kitüntetés érte. 1870-ben pápai tiszti káplán, 1873-ban szentszéki tanácsos, 1874-ben a budapesti m. kir. tudományegyetem hittani karának bekebelezett tagja s 1878-ban tiszti kanonok lett. 1882. október 11-ikén nyerte eperjesi püspökké történt kinevezését s 1883. május 20-ikán Ungváron Pásztyei János, a kiváló püspök szentelte fel püspökké, míg nem a legrokonszenvesebb fogadtatás mellett, 1883. július 15-ikén foglalta el itteni püspöki székét. Működését egyházmegyéje közművelődési színvonalának emelésére irányuló buzgó törekvése jellemzi, különösen előtérbe állítva mindig a hitélet fejlesztése mellett a legtisztább hazafias érzés ápolását. Törekvéseiben mindenkor a szelid erély érvényesül. Soha meg nem ingó igazságszeretet és minden feltűnési vágytól ment zajtalanság képezik további jellegzetes tulajdonságait. Szerény visszavonultságban, de fokról fokra előrehaladó következetességgel dolgozik mindazoknak az ügyeknek az előmozdításán, a melyek nemes szívére s tetterős kezeire vannak bízva. Önmagától mindent megvon, de semmit sem a köztől, a jótékony-ságtól. Fáradhatatlan és gondos utánjárásának köszönhető, hogy a szeminárium helyébe a mostani palota épült, melyet az 1886/7. tanévben adtak át rendeltetésének. A tanügy fellendítése érdekében 1895/6-ban képezdét építtetett, kizárólag saját jövedelméből 42,000 K.-t áldozván erre a célra s ugyanabban az évben 20,000 K. költséggel kibővítette a középiskolai tanulók alumneumát. Az előbb említett intézetben jelenleg körülbelül 100 növendék nyer kiképzést, az utóbbiban pedig körülbelül 70—80 ifjú ellátásáról gondoskodnak. 1901-ben 52,000 K. költséggel, a kivánalmaknak teljesen megfelelően bővítette ki a képezdét s a képezdei élelmészeti alapnak 8000 K.-t adományozott. A püspöki törsvagyont 42,508 K. értékű majorsággal, kerttel és szőlővel gyarapította; az építendő papleány-intézet céljaira pedig 38,000 K. értékben két házat vásárolt. Egyéb adományainak az összegét 104,000 K.-ra tevén: püspöksége alatt hozott összes anyagi áldozatai nem kevesebbre, mint 306,508 K.-ra rugnak, a mi valóban igen tekintélyes összegnek mondható. Különösen nagyok az érdemei a magyar liturgikus nyelv engedélyezése iránt megindult hazafias mozgalom terén, melyhez ő is egész szívvel és lélekkel csatlakozott. Nagy lendületet adott az egész mozgalomnak az, hogy ennek érdekében ő maga állott élére az 1900-ban Rómában indult nagy zárandoklatnak. E közbelépésének köszönhető, hogy a mozgalom oly tekintélyes alakot és jelentőséget nyert a római szentszék előtt s hogy ennek — kezdetben — merev magatartását ebben az ügyben szelidebb irányba terelte. Püspöksége ideje alatt 1892-ben pápai praelátus, római gróf és trónálló lett s 1896-ban ő cs. és apostoli királyi Felsége a Lipót-rend közpékeresztjével tüntette ki.

E legfelsőbb kitüntetés alkalmából *Vályi János* százával és százával árasztották el a legmelegebb üdvözlő

ramentumos Guizot is lehetett némi befolyással az ő szónoki fejlődésére.

Horváth Boldizsár beszédeinek egész sora igazolja, hogy egyike volt azoknak a szónokoknak, a kik majdnem teljes biztossággal uralkodnak hallgatásuk felett, a kik majdnem korlátlan urai beszédek hatásának. Ezt az öntudatos biztosságot és tervszerűséget azonban legfőleg az a higgadt, néha szinte száraz tárgyalási módor érezteti, a melylyel olykor beszédei elején a kérdést fölállítani, egyes elemeire boncolni, az együvé-tartozókat együvé sorolni, a különbözőket elkülöníteni szokta. A mint egyszer a hallgató, ki észre sem veszi, hogy ez a nyugodt expositio az ő bizalmának a megnyerését veszi célba, magát átengedte az ő vezetésének, csakhamar a világos okfejtés oly biztos útján és a vas logika oly megdönthetetlen sánczai között találja magát, hogy többé lehetetlen más célponthoz, más eredményhez jutnia, mint ahhoz, a melyhez a szónok elvezetni akarja. Ezen az úton aztán egészen vezetőjének uralma alatt áll, az áthatja meggyőződése hevével. lángra kelti benne saját szenvedélyének szikráját, fölemeli lelkesedése magaslatára, magával ragadja reményei, vágyai távolába.

Ismertette Horváth Boldizsár legjelesebb parlamenti szónoklatait, pohárköszöntőiről is megemlékszik az előadó, melyekben a jeles szónok lényé, kedélye legkövetlenebbül nyilatkozott meg. Azután így végzi:

Gyöngéd kedélyének oly mélységeiben, a melyeknek csillogó kincseit csak ritkán engedte felszínre hatolni, gyökerezett Horváth Boldizsárnak nyilvános

sürgönyök és iratok. Ezeknek küldői közül kiemeljük a következőket: Széll Kálmán miniszterelnök, Wlassics, Láng és Darányi miniszterek, Vaszary Kolos hercegprímás, Császa érek, Rimely, Szabó, Majláth, Csáky, Bubits, Szmracsányi, Hetey, Radu, Drohubeczy, István, Ivánkovic, Várossy, gróf Széchenyi, Kohl püspökök, Fehér Ipoly főpát, Apponyi Lajos udvarnag, Berzeviczy Albert, Zsilinszky Mihály, Zichy Nándor, Axaméth, Kazy, Várady és Rónay min. oszt.-tanácsosok, Molnár Viktor min. tanácsos, Lesskó és Leukanics kanonokok, Péchy Zsigmond és gróf Csáky Zeno főispánok, Berczelly Jenő kir. ítélőtáblai elnök, Medvigy tanácselnök, Illés Jenő kúriai bír., Nuber konzul. Ezenkívül az országos képviselők és kitünőségek közül még igen számosan. Itt helyben megjelentek a kitüntetett üdvözlésére az összes polgári és katonai hatóságok képviselői, a káptalan és kebelbeli papság, valamint az összes testületek, intézetek, egyesületek és társulatok, nemkülönben az összes notabilitások.

Héthárs ünnepe.

Február 19-ikén lélekemelő, hazafias ünnepélynek volt színhelye Héthárs község, vármegyénknek e kies fekvésű s legéleterősebb intelligenciájának központjaul szolgáló községe.

Az *Eperjesi Széchenyi-kör héthárs-vidéki választmánya* tartotta e napon évi rendes közgyűlését, a járás birtokos-osztályának, lelkesi és tanítói karának s általában művelt közönségének oly impozáns részvételével s szebbnél szebb ünnepélyek keretében magasan szárnyaló lelkesedéssel, a mi az Eperjesről is nagy számban megjelent vendégeket őszinte nagybecsüléssel és örömmel töltötte el, mert fényes bizonysgul szolgál arra nézve, hogy a vezetők tettereje lelkesítően munkás példaadása mily sokat képes használni nemzeti irányú és szelleműl áthatott közművelődésünk ügyének olyan vidéken is, a hol nemzeti nyelvünk a köznép, sőt az intelligensebb lakosság körében sem dicsekedhetik határozott hegemoniával.

A közgyűlésre érkező eperjesi vendégeket — kiknek sorában dr. *Bárdossy Jenő* főispánt s *Tahy József* alispánt s a Széchenyi-kör igazgató-választmányának több tagját láttuk — a héthársi vasúti állomáson a héthársi vidéki választmány köztisztelt alelnöke, *Brühl Menyhért* esperes üdvözölte. A közgyűlés az állami elemi iskola nagytermében d. u. 3 órakor kezdődött, hol az elnöki díszes emelvény felett királyunknak fenyővel és virággal díszített képe ékesítette a termet. A nagyterem zsúfolásig megtelt a vendégekkel és tagokkal, s *Bánó Árpád* választmányi elnök emelkedett hazafias hangulatban foglalta el az elnöki székét. Lelekesen üdvözölvén az egybegyűlteket, többszöri lelkes eljenzéstől megszakított nagyhatású szép beszédet mondott, melyben az immár közel másfélszáz tagot számláló, legutóbb újjászervezett s értékes könyvtárral felszerelt, áldásosan működő választmány nevében öröm- és hálaérzettel üdvözölte az egybegyűlteket. «A mai közgyűlésre megjelentek szép száma — úgymond — és az érdeklődés intenzivitása bennem azon meggyőződést érleli meg, hogy itt mindenki teljesíteni akarja kötelességét a haza

élete ideáljai iránti odaadó, hű, kiúrthatatlan szeretete is. Ő idealista volt a politikában is, idealista a szó legnemesebb és legteljesebb értelmében. Soha nem is tagadta, nem is igyekezett leplezni idealismusát; ékes-szalása mindig legmagasabban szárnyalt, mikor az emberiség ideális javainak védelmére kelt, ő maga úgy vélte, hogy a mi eredményt működése fölmutathatott, azt az ő idealismusa hozta létre.

Ettől a nemes idealismustól Horváth Boldizsár meg nem tudta fosztani életének semmi tapasztalata, a haladó életkor sem, még a korszaknak, melybe pályája esett, melyreható változásai is érintetlenül hagyták lelkében ideáljai iránti szeretetét és hitét. Nála az életbölcesség, melyet oly bő mértékbe szerzett, s mely oly derült fényt vetett még aggkorának szenvedésterjes utolsó éveire is, nem az ideálok elhervadt virágainak tövéből fakadó gyümölcs volt; ő oly fa volt, a mely egyszerre virágzik és gyümölcsös: ideáljait megtartotta s az életbölcéséget megszerezte. Ha pályájának későbbi szakában tett nyilatkozataiban gyakran halljuk is megcsendülni egy családott nagy lélek keserűségét, azért mégis sohasem árulják el szavai magukba az ő eszményeibe, azok helyességébe, igazságába és egykori diadalába vetett hitének megrendülését. Csak azt fájjalja, hogy neki nem volt megengedve annak a diadalnak a teljességét megérhetni, de egy percig sem kételkedik benne, hogy a nemzet ezt a diadalt ki fogja vívni. «A szünetelés vagy pillanatnyi hanyatlás a népek életében nem mindig jelenti a nagyobb-szabású reformok bukását — így biztatja magát —

íránt s mindenki ki akarja venni részét a magyar nemzeti közművelődés céljait szolgáló önzetlen, áldásos munkából... Legyünk mindnyájan apostolai a magyar nemzeti kulturának. Őrizze híven mindenki a reá bizot-takat s akkor nem fog megingani talpunk alatt a magyar föld s nem fog felburjánzani a nemzetiségi izgatás mér-ges plántája. Mi, e megye s különösen e járás lakói, itt a haza véghatárán büszkén mondhatjuk, hogy nemzetiségi kérdést nem ismerünk. Egy ezredévi szenvedés, a szabadságért együtt ontott vér s a megosztott fekete kenyér testvéreké tett bennünket, s én hiszem, hogy a jövőben is azok maradunk. De elbizakodnunk nem lehet, és látva a szomszédban felgyújtott tüzet, elbiza-kodnunk nem szabad.» Majd igen helyesen fejtegette azokat a feladatokat, a melyek az állami tényezők mellett a társadalomra, annak minden egyes tagjára — hazafias közművelődési szempontból — háromolnak. «Erős, öntudatos, művelt társadalom nélkül a legüdvösebb intézmények elsatnyulnak, mert az egyén lelkesedéséből keletkezik a villanszíkra, mely — ha ezekben egyesül — villámokat szór.»

A nagyhatású elnöki megnyitó után *Brühl Menyhért* esperes, alelnök, a töle megszokott ékesszólással ünnepi beszédet mondott, a melyben különösen a Széchenyi-kör, mint immár negyedszázad óta áldásosan működő vármegyei központi közművelődési egyesület iránt fejezte ki a héthársvidéki választmány legőszintébb háláját s elévülhetlen nagybecsülését nagynevű megalapítója s ma is védnöke: dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t., és fáradhatlan munkásságú elnöke, az egyesület második alapítója: dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos iránt. A tartalmas szép szónoklat befejeztével indítványozta, hogy dr. *Berzeviczy Albert*hez és dr. *Horváth Ödönhöz* a közgyűlés lelkes üdvözlő-táviratot küldjön, a mi nyomban meg is történt.

Tahy József alispán, ügyis mint a Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmányának elnöke, dr. *Wallentinyi Samu* pedig, mint a Széchenyi-kör kiküldöttje s titkára, bensőségteljes beszéddel üdvözölték a közgyűlést.

Ezután *Zsebrácsky Géza*, a héthársvidéki választmány lelkes jegyzője, közvetlen melegséggel s hazafias bensőséggel megirt jelentésének felolvasásával ragadta el a nagyszámú hallgatóságot. Jelentése örömmel emeli ki, mennyire megszorodott utóbbi időben a választmányi tagjainak száma, s hogy mennyi jóindulattal találkozott nemcsak az anyakör, hanem a környék előkelősége, Héthárs községe stb. részéről. Erre felolvasta az érkezett üdvözlő-táviratokat. A választmány működése iránti odaadó érdeklődés és igaz szeretet sugárzott ki dr. *Berzeviczy Albert* Széchenyi-köri védnöknek lelkesítő táviratából, nemkülönben dr. *Horváth Ödön* Széchenyi-köri elnöknek a személyes megjelenésben való akadályoztatását kimentő s egy, a héthársi közgyűlést lelkes sorokban üdvözlő táviratából.

Igen meleg hangú üdvözlő-táviratot küldött a Sáros-vármegyei Népművelőegyesület nevében *Beér Ferencz* elnök is, a mit a közgyűlés hálás köszönettel viszonzott.

Ezután az eddigi tisztikart és igazgatóságot egyhangulag újból megválasztották.

A közgyűlés tagjait *Bornemissa Lajos*, a Széchenyi-kör héthársvidéki választmányának igazgatósági-tagja, orsz. képviselő hívta meg vendégül, s az állami óvoda

a népeknek is megvan pihenési idejük.» «A mai apályt majdan a dagály váltja föl szintúgy, mint az éjt a hajnal, mint a telet a kikelet követi... A mi eszméink diadala is be fog következni, mert erkölcsi alapjai ezek az emberiség jövőjének és az emberiség rendeltetése nem a sülyedés, hanem a haladás.» Hiszen Mózesnek is egy új nemzedéket kellett bevárnia a pusztában, «melynek kezeibe azután az ígért földének sorsát nyugalommal tehetted le, s nekünk, «a lezáruló korszak hulladozó maradványainak» könnyű lesz búcsút vennünk korunktól, tudva, hogy «azon örömhírt vihetjük meg az elköltözött nagy szellemeknek, hogy nagy alkotásaik sorsa, jövője... jó kezekben van.»

Az eszméknek és törekvéseknek, az ideáloknek és az elért életeredményeknek ez a megtisztult, magasztos harmóniája az, a mi a Horváth Boldizsár életének és egyéniségének tanulmányozását oly vonzóvá teszi. Ez a harmónia fűzi együvé az ő különböző irányokban kifejtett működését is. Költői szépirodalmi munkássága, melyet szintén ismertetni igyekeztem, hasonlóképp nem önmagában, különállón ítéendő meg, de mint nyílt és közvetlen vallomása annak a költői, művészi léleknek, mely benne lakott és a mely szelleme minden termékében, egész gondolkodásában megnyilatkozott, megnyilatkozott működése legkimagaslóbb részében is: politikai szónoklataiban. Rá nézve a szónoki lendület, a választékos, klasszikus forma, a néhol költői szárnyalású nyelv nem egy alkalmi pose volt, a melyet pillanatnyi hatások kedvéért a tógával együtt öltünk föl a fórumon: a mint szentségtörésnek tartotta volna

zét a magyar nem-
önzetlen, áldásos
apostolai a magyar
denki a reá bizot-
unk alatt a magyar
etiségi igazítás mér-
ösen e járás lakói,
hatjuk, hogy nem-
ezredévi szenvedés,
megosztott fekete
s én hiszem, hogy
bizakodunk nem
jtott tüzet, elbiza-
helyesen fejtegette
állami tényezők
den egyes tagjára
ból — háramolnak.
nélkül a legüdvö-
t az egyén lelkesé-
hely — ha ezrek-

án Brühl Menyhért
esszólással ünnepi
ösen a Széchenyi-
áldásosan működő
egyesület iránt fe-
legőszintűbb hálá-
agynevű megalapí-
y Albert v. b. t. t.,
egyesület második
csos iránt. A tar-
adítványozta, hogy
rváth Ödönhöz a
ldjön, a mi nyom-

Széchenyi-kör nép
e, dr. Wallentinyi
küldöttje s titkára,
a közgyűlést.

ársvidéki választ-
sgéggel s hazafias
asásával ragadta el
örömmel emeli ki,
ben a választmány
ndulattal találko-
könyvek előkelő-
Erre felolvasta az
rtmány működése
retet sugárzott ki
ri védnöknek lel-
Horváth Ödön
es megjelenésben
y, a héthársi köz-
ratából.

ot küldött a Sáros-
ben Beér Ferencz
önnettel viszonzott.
gazgatóságot egy-

ajnos, a Széchenyi-
gazgatósági-tagja,
s az állami óvoda

dejük. » A mai
szintűgy, mint az
követi... A mi
ni, mert erkölcsi
és az emberiség
haladás. » Hiszen
ellett bevárnia a
az ígért földének
skünk, » a lezáruló
önnnyí lesz búcsút
on örömhírt vihet-
eknek, hogy nagy
en van. »

az ideáloknak és
isztult, magasztos
lízár életének és
ronzóvá teszi. Ez
böző irányokban
almi munkássága,
hasonlóképp nem
g, de mint nyílt
ői, művészi lélek-
szelleme minden
megnyilatkozott,
lőbb részében is:
szónoki lendület,
ol költői szárnya-
vált, a melyet
al együtt öltünk
ek tartotta volna

helyiségekben terített díszlakoma — melyen több, mint
százan vettek részt — számos felkészültben nyújtott
alkalmat arra, hogy a környék jelenlévő intelligenciája
ne csak a Széchenyi-kör héthársvidéki választmányá-
nak nagyjelentőségű és értékű hazafias közművelődési
törekvéseivel és sikereivel, az anyakör vezértényezőivel
szemben, hanem ezeket az ügyeket lankadatlan lelke-
sedéssel támogató Bornemisza Lajos, héthársi országos
képviselővel szemben is őszinte ragaszkodásának, leg-
kénsőbb szeretetének adjon kifejezést.

A díszlakoma az esti órákig eltartott s innen a
vendégek a vasúti állomásra mentek, melynek helyi-
ségekben a műkedvelői díszelőadás és az ezt követő,
reggelig tartó táncmulatság folyt le.

Hogy a kassa-oderbergi vasút fennkölt gondolkodású
igazgatósága milyen hála kötelező előzékenységgel
s áldozatkészséggel viseltetik vármegyénk s ebben
Széchenyi-körünk közművelődési törekvései iránt, annak
fényes bizonyosságát adta azáltal is, hogy igen izléses
színpadot állított fel az állomási épület legnagyobb
termében, nagy költséggel igen izléses díszleteket feste-
tett, a háttérben Héthárs fútczájával, s az összes
színpadi berendezést a Széchenyi-kör Héthárs-vidéki
választmányának ajándékozta. Őszinte igaz nagyra-
becsülésünk illesse ezért a kassa-oderbergi vasúttársá-
ságot, a kivel szemben az ünnepélyről küldött üdvözlő-
távirattal is kifejezést adtak a derék héthársiak hálás
köszönetüknek. Az ünnepi díszelőadás- és illetve tánc-
estélyről a rendezőség csinos értesítést adott ki a
következőkben: «Az eperjesi Széchenyi-kör héthársi
vidéki választmányának farsangi estélye, 1903 évi
február 19-ikén. Színlap. «A bor», falusi történet 3 fel-
vonásban, írta Gárdonyi Géza. Személyek: Baracs Imre:
Schmidt Károly; Baracs Matyi, az Imre öccse: Kiszely
Géza; Jancsi, az Imre kis fia: Szepessy Ernő; Baracsné
Szűnyog Júlia, az Imre felesége: Nyulási Margit;
Özv. Szűnyogné, a Juli anyja: Theisz Adél; Szűnyog
Rózi, a Juli unokahúga: Praesenszky Mariska; Mihály,
a Juli nagybátyja: Tomek György; Eszter, özvegy-
asszony, Baracsék szomszédja: Lettinger Kornélia;
Göre Gábor, bírósági: Földes Bernát; Göre Gáborné:
Theisz Emma; Durbints Pál, esküdt: Szepes-yp Árpád;
Kátsa cigány: Kiszely Lajos; Czeglédi Pál, kovács
és állatorvos: Földes Bernát; Kisbírósági: Kiszely Géza.»

Az előadás rendezése annyi gonddal és izléssel
történt, hogy a díszes közönség elragadtatásának alig
tudott megfelelő módon kifejezést adni. A szereplők,
különösen a főbb szerepek betöltői kitűnően állottak
meg helyöket s a műkedvelők átlagos képességét és
sikerét messze felülhaladó virtuozitással és eredmén-
nyel juttatták érvényre a nehéz darabnak megannyi
jelenetét. Baracs Imre szerepében pedig Schmidt Károly
valóságos remek alakítást mutatott be. A jótékony-
célú műkedvelői előadást követő táncmulatságon
tetőpontját érte el a fesztelen vidám hangulat s általá-
ban Héthárs vidékének ez az ünnepnapja méltán lesz
példatadó, kedves emlékü azok előtt kik szerencsések
lehetnek részesei lenni.

az ékesszólás nemes fegyvereit méltatlan vagy éppen
igaztalan ügy szolgálatába bocsátani, úgy viszont min-
dig az ihlet az áhítat egy nemével nyúlt abban a
teremben, a hol a nemzet sorsáról határoznak, azok-
hoz a kérdésekhez, a melyekhez a nemzet legmagasabb
érdekei fűződnek, azokhoz az elvekhez, a melyek e
kérdések megoldását irányozzák, s az ékesszólás művé-
szete nála csak az az ösztönszerűen keresett és talált
forma volt, mely gondolkodása emelkedettségének
egyedül felelt meg. Ezért tettek beszédei oly nagy
hatást még akkor is, mikor egy változott kor változott
környezetében és változott légkörében csendült meg
ajkán a szó. A Ház ekkor is néma megilletődéssel
hallgatta beszédeit, mintha érezte volna bennök fuvalmát
alkotmányos életünk elmúlt tavaszkorának, mintha
üzenetét hallotta volna bennök annak a nagy időnek,
melyhez az új Magyarország megalapítóinak neve fűző-
dik, s mely nemzeti közéletünknek még semmi csaló-
dástól, semmi kiábrándulástól el nem bágyasztott
lendületét látta. De egyúttal, a többnyire szenvedély-
telen hang ellenére, melyen az ő szónoki stílje a maga
régipolgárijogát érvényesítette a Házban az új jövevé-
nyek között, beszédei úgy hatottak, mint egy ünnepé-
lyes tiltakozás az ellen a divatos áramlat és gyakorlat
ellen, mely a nemzetnácis-termet a feleselés és meddő
szófecsérlés, a malom alatti politizálás, a személyes
hajsza idegizgató sportjának színhelyévé igyekszik le-
alacsonyítani s az irodalmi formát már-már szinte
disqualifikálónak kezdi tekinteni úgy a parlamenti
szónokra, mint a publicistára nézve.

Eperjesi Széchenyi-kör.

**A közönség figyelmébe! A II-ik
filharmonikus hangversenyt — melyet febr.
28-ikára terveztek — nem ezen a tervezett
napon, hanem február hó 26-ikán
(csütörtökön) délután 6 órakor
fognak megtartani!**

A Széchenyi-kör küldöttsége a legelső egyike volt,
a mely dr. Valyi János v. b. t. t.-sá történt kinevez-
tetése alkalmából a legmelegebben üdvözlötte. A Kör
elnöke lelkes szavakkal emlékezett meg arról, hogy a
kitüntetettben a Kör nemcsak egyik alapító- és tiszteleti-
tagját ünnepli, hanem a magyarságnak egyik legbuzgóbb,
legfáradhatatlanabb előharcosát is. Az ünnepeltet lát-
hatólag kellemesen érintette a meleg üdvözlés s szép
szavakkal ígerte meg, hogy a Körnek az egész vár-
megyére kiterjedő hazafias munkálkodása iránt a jövő-
ben is meleg érdeklődést fog tanúsítani.

Zeneeste. Hogy Körünknek minden újabb házi-
estéje csak egy-egy újabb fényes diadalt jelent, annak
legmeggyőzőbb bizonyítéka éppen a február 18-ikán
rendezett zeneeste is, mely igazán egyike volt a leg-
fényesebb sikerűeknek azok között, a melyeket Körünk
eddig rendezett. A kezdő- és záró-pontról ezúttal is
katonai zenekarunk gondoskodott, mely Kohout Lipót
karmester szakértő vezetése mellett Erkel magyar meg-
nyitóját és illetve Rischbieter «Báli emlék»-ét adta elő,
igazán magas fokú tökéletességgel s éppen ilyen hatás-
sal. — *Berseviczy Lolo*, a Körnek kedves kis vendége,
a «Bakfis-álmok» című monológot játszta, annyi üde-
séggel, bájjal és kedvességgel, hogy egészen elragadta
hallgatóságát, mely nem is késett zajos tapsokkal
jutalmazni a tehetséges kis műkedvelőt. Nagy örömmel
értesültünk arról, hogy szíves közreműködése egyik
közlebbi műkedvelő-színelőadásunk alkalmával is bizo-
sítva van. Szép reménnyel nézünk e fellépése után,
ottan is kilátásba helyeztünk s biztosan szintén fényes
sikerű, szereplése elé. A rendezőség a bájos kis ven-
dégét szép virágokrétaival ajándékozta meg — Az
énekpontról szintén egy kiváló vendégünk, a kassai
Nemzeti Színház annyira kedvelt és ünnepelt művész-
nője: *Komlóssy Emma* gondoskodott, a ki a be-
hízelgő «Lilli»-keringőn kívül Suppé: «Modell» című
operettjéből, majd a következő szám alatt Huszka
Jenő «Bob heiczeg»-éből a belépő áriát és a «Lehullott
az őszi rózsá levele» cz. népdalt, stb. énekelte. Külö-
nösen kedvező hír előzte meg a kiváló vendég ide-
jövételét. Testvérvárosunk közönségének lelkes han-
gulatát jó előre ismertük a fényes tehetségű művész-
nő iránt, úgy, hogy mikor emelvényünkön, ragyogó öltö-
zékekben megjelent, mindjárt azt véltük, hogy egy
kedves, rajongással szeretett, régi ismerőst üdvözöl-
hetünk benne. Ennek a vélelemnek teljesen mefelelő
volt a fogadtatás is, a melyben részesült. Igazán alig
tudta megkezdeni énekszámait, olyan szünni nem akaró
volt a tapsvihár a melylyel üdvözölték. A csengő,
üde hang, a temperamentumos, vev-es előadás, a be-
hízelgő, kedves áriák, majd a szívhez szóló szép magyar

A nemzet a kegyeletes érdeklődés egy nemével
kérdézi, várja további sorsát annak az ideiglenesnek
készült, de céljának 35 évig szolgált épületnek ott a
Sándor-utcában, a melynek köveihez politikai történe-
tünk egy jelentőségteljes korszakának emlékei fűző-
nek. Az a Ház látta a Horváth Boldizsár szónoki
diadalait is és hallotta szónoki hatyúdálát. Kívánjuk
és reméljük, hogy abból a szellemi leltárból, a melyet
Magyarország törvényhozása e régi hajlékból az új
palotába, a régi korszakból az újba magával vitt, ne
hiányozzanak azok a tradíciók sem, a melyeket politikai
szónoklatunk történetében a Horváth Boldizsár alakja,
neve oly fényesen képvisel. Ezek a hagyományok
hassanak ott megújuló és fokozott erővel, mint meg-
nemesítői és tisztítói közéletünk nyelvének, mint meg-
erősítői a szónoklat nemes művészeté változhatatlan
létjogába vetett hitnek és mint elhíntői, terjesztői annak
a politikai idealizmusnak, a melyet Horváth Boldizsár-
ban egyaránt ismertek el azok, a kik dicsérték és
azok, a kik gáncsolták érte. Hogy nyomukban igazolást
találjon az ősz hazafi kijelentése és valóra váljék jóslata,
hogy a magyar parlamentben «az elvek oltárai nem
dültek mind halomra», van benne «hűség, kegyelet és
ragaszkodás a nemzeti nagy korszakok hagyományai
iránt», s hogy lesznek mindig, a kik eszményeket
követve és a szó varázserejével hirdetve «a rideg
politikai realizmust: meg fogják óvni attól a hibától, a
mely ephemer sikereknek, a pillanat előnyeinek gyakran
feláldozhatná a nemzet magasabb, állandó érdekeit».

dalok, egészen elbájtoltak valamennyiünket s igazán
azt lehet mondanunk, hogy lázba hozták a közönséget.
Megszámlálhatatlan sokszor hívta a lekes tapsvihár a
művésznőt az emelvényre, a ki többször kénytelen
volt szereplését ráadásokkal megtoldani s a kitől a
megvalás olyan nehezére esett közönségünknek. — Az
énekszámok gyönyörű kíséretéről ezúttal is *Krauss
Soma*, hangversenyeink e lelkes és nagy tehetségű
közreműködője, volt szíves gondoskodni, csak jelen-
tekenyen gyarapítván azt a meleg elismerést, a mely
öt, szép sikerű közreműködéséért, Körünk és közön-
ségünk részéről eddig is oly teljes joggal illeti. — A
műsornak érdekes száma volt még *Müttelmann Árpád*
szavalata, a ki Somló Sándornak «Az apród» című
költeményét adta elő, teljesen méltóan önmagához s
eddig fényes sikereihez, nemkülönben ahhoz a nagy-
szabású s annyi sok tudást és finom érzéket követelő
műhöz, a melyet választott. A lelkes tapsokból neki
is kijutott nagy bőséggel és teljesen méltán örömmel
és szívesen hallgatjuk mindig szép készületekről és mély
értelemről tanuskodó előadásait. Itt is megjegyeztük
azt, hogy a szakválasztmány érdemes elnöke, kinek
annyi sok és nagy érdeme van e zeneesték fényes
sikere és nagyérdéki volta tekintetében, a műsor szá-
mai között jelentette azt, hogy a II-ik filharmonikus
hangverseny napját, közbejött körülmények folytán,
megváltoztatták, a mennyiben azt február 26-ikára
(csütörtök) d. u. 6 órára tették át.

**A magyar-irodalmi szakválasztmány február
25-iki háziestéjének műsora:**

1. **Költemények.** Írta és felolvassa *Schöpflin Géza* úr.
2. **Magyar művelődési mozzanatok a XII., XIII. és
XIV. században.** (Levéltári kutatások alapján) Írta
és felolvassa: *Bruckner Győző* úr.

Kezdeté esti 6 órakor.

**A február 26-ikán (csütörtökön) d. u. 6 órakor
tartandó II-ik filharmonikus hangverseny műsora:**

1. *Bach:* Orgona-előjáték és fuga (Zenekarra rendezte
Hepworth.)
2. *Mozart:* C-dur Symphonia. (Jupiter.)
3. *Saint-Saëns:* Op. 31. «Le Rouet d'Omphale».
4. *Mendelssohn:* Op. 21. Megnyitó Shakespeare «Szent-
ivánéji álom»-jához.

Következő háziesték:

1903. márczius hó	4-ikén:	Zeneeste.
«	11-ikén:	Felolvasás.
«	18-ikén:	Zeneeste.
«	25-ikén:	Felolvasás.
«	28-ikén:	Filharmonikus hangverseny.
«	április	25-ikén:
		Filharmonikus hangverseny.

H I R E K.

Közgyűlési naptár:

Eperjesi Népbank közgyűlése febr. 24-ikén d. u. 3 órakor
Eperjes város tanácstermében.

Eperjesi Bankegylet rt. közgyűlése febr. 25-ikén délután
3 órakor Eperjes város tanácstermében.

Eperjesi Takarékpénztár közgyűlése márc. 4-ikén délután
3 órakor Eperjes város tanácstermében.

Báli-naptár:

Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet álarczos-bálja febr.
24-ikén esti 8 órakor a Vigadó helyiségekben.

* **Gör. kath. egyházm. hírek.** *Zsakovics János*
pichnyei tanító világi kántortanítóvá, — *Gaganecz
Viktor* irotai kántortanító radványi kántortanítóvá nevez-
tetett ki, — továbbá *Podhaecsky Miklós* homrogdi
káplán h-llekészül Pichnyére lett kinevezve. — Az
eperjesi görög-szertart. kath. egyházmegyének Kereszt.
Szt.-Jánosról elnevezett tápintézete az elhunyt Petrik
István helyébe pénztárosá *Petriczskó Miklóst*, ügyészszé
pedig dr. *Turkinyák Aladár* eperjesi ügyvédet választotta meg.

* **Az eperjesi ügyvédi-kamara** ezennel közhírré
teszi, hogy dr. *Littmann Albin* ügyvédet *Késmárk*
székhelylyel a kamara ügyvéd-névjegyzékébe felvette

* **Gyászrovat.** Febr. 15-ikén hunyt el Eperjesen
özv. *Marincsné Schmidt Mária*, életének 81-ik évé-
ben. — Febr. 18-ikán halt el *Beringer Nándor*, 64 éves
korában. Nagyszámú ismerősei kísérték ki az örök
nyugalom helyére. — *Ugyancsak* febr. 18-ikán halt
meg Eperjesen *Karvács József*, életének 52-ik évében.

* **A megüresedett aljegyzői állásra** törvény-
székünkkel — mint értesültünk — 25 pályázat érkezett be.

* **A középiskolai Tanári-kör** elnöksége kére-
srel fordult az ezredparancsnoksághoz, hogy — tekintettel
február 28-ikára tervezett felolvasó-estélyükre, a II-ik
filharmonikus hangverseny erről a napra áthelyeztessék.
Mikulics-Radecky ezredes, a Széchenyi-kör elnökségé-

vel egyetértőleg, azonnal intézkedett e méltánylást érdemlő kérelem ügyében s a 11-ik filharmonikus hangversenyt február 26-ikán (csütörtökön) d. u. 6 órára helyezte át. Erre a körülményre ezúttal is felhívjuk a közönség figyelmét!

* **Műkedvelők a városi színházban.** A Széchenyi-kör színi-szakválasztmányának elnöke március 1-jére műkedvelői színelőadást rendez, mely alkalommal színré kerül: «A kolostorból», Szigeti József vígjátéka; «A paraszt-szívek», népszínmű dr. Balassától; «Az egérke», vígjáték Des Roseaux-tól. Bővebbet a színlapok. Ez alkalommal az összes földszinti ülőhelyek ára 2 kor. lesz.

* **A Tanári-kör** a múlt évben közölt Felhívása értelmében folytatja előadásait, még pedig a következő sorrendben: Február 28-ikán *Dobias Ede* kir. főmérnök. (Vetített képekkel.) — Márcz. 7-ikén *Fanicsek József* dr. kir. kath. főgimn. tanártól: «Az eperjesi renaissance-épületek díszményei». (Krétarajzokban bemutatva) — Márcz. 14-ikén *Teltsch Kornél* ág. ev. főgimn. tanártól: a «Salzkammergut»-ról. (Vetített képekkel.) — Márcz. 21-ikén *Jakobi Desső* kir. kath. főgimn. tanártól: «A Tisza völgye». (Vetített képekkel.) Legközelebb, azaz febr. 28-ikán, szombaton *Dobias Ede* kir. főmérnök úr olvas fel «A mórak építészetről»; előadását gyönyörű vetített képek kísérik, a melyeket *Lévay István* igazgató úr maga készített erre az alkalomra, a vetítést is ő eszközli a kassai kereskedelmi iskola gépevel. A nagy-szerű előadásra különös nyomatékkal hívjuk fel a t. közönség szíves figyelmét, még pedig azért is, mert mindkét közreműködő úr a Kör vendége és így kiváló szívességüket kétszeresen kell méltányolnunk: a kik a közügy iránti érdeklődésből ily önzetlen szolgálatra vállalkoznak, azok a társadalom köszönetét és elismerését a legnagyobb mértékben megérdemlik. Legyünk tehát minél többen tanúi az igen érdekes előadásnak. Színhelye a vármegyeház nagyterme, kezdete 6 órakor.

* **A Vöröskereszt-bál.** Február 14-ikén tartotta az Eperjesi Vöröskereszt Fiókegylet táncmulatságát a Vigadó összes termeiben. A mulatság nemcsak, hogy fényesen sikerült, hanem ezenfelül tetemes összeget is juttatott a kitűzött nemes célra: Erzsébet királynénak Bártfa-fürdőn emelendő szobrára. A táncmulatságon nemcsak a katonai tisztikart és Eperjes városának farsangoló közönségét, de a vidéket is szép számmal láttuk képviselve. A polgári és katonai tagokból álló 40 tagú rendezőség minden lehetőt megtett arra, hogy a közönség jól érezze magát. És az eredmény nem is maradt el. Ennek a sikernek és az ezt megelőző fáradtságnak orozslánrésze azonban a fiókegylet fáradhatatlan buzgalma, odaadó tevékenységű elnöknőjét, társadalmi életünknek ezt a közkedveltségű, illusztis tagját; *Semsey Adolfné sz. Kösch Kornéliát* illeti. A nemes cél érdekében tett fáradozás ugyan már önmagában hordja az elismerést is. Azonban mégsem állhatjuk meg, hogy, mint a közönség organuma, — annak nevében — igaz hálánkat e helyütt ki ne fejezzük! Úgy értesülünk, hogy a cs. és kir. 67. sz. gyalogezred parancsnoksága a zenekart, tekintettel a nemes célra, önköltéségi áron engedte át. Ez a nobilis eljárás önmagát dicséri. Fesztelen jókedvben tartott a mulatság és a táncz kiváló kivirradtig — a szó teljes értelmében. Anyagi eredmény pedig 215 kor. 10 fill. Ezt az összeget az egyesület Sárosvármegye főispánjához tette át.

* **A Nagysárosi Múmalom közgyűlése.** Az *Eperjesi Lapok* egyik utóbbi számában egy lelkes vezetőczikk jelent meg, a mely a Nagysárosi Múmalomnak, vármegyénk e legelső nagyszabású iparvállalatának, a közművelődés terén kifejtett nemes akciójáról emlékezett meg. Ennek egyik találó hasonlata most is emlékezetünkben van. Az, hogy az ilyen határozatok azt igazolják, hogy az annyira tökéletes gépek munkáját mégis csak az emberi agynak gondolatai s az emberi szívnek az érzelmei vezetik. Ez különösen az emlékezetünkbe jutott azon a szép és lelkes közgyűlésen, melyet említett ipartársulatunk február 18-ikán tartott, mert ez a közgyűlés is csakugyan fényes bizonyítéka volt a legnemesebb gondolatok és érzelmek vezető erejének. A közgyűlést *Mérey Aurél*, a társulat érdemes alelnöke, nyitotta meg, a ki meleg megemlékezést szentelt a *Ghillány József*, volt társulati elnök, emlékének. Majd elrendelvé az elnökválasztást, titkos szavazással, egyhangulag báró *Ghillány Imrét* választották meg, a kit az alelnök a közgyűlés nevében, dr. *Schmidt Gyula* pedig az igazgatóság nevében, melegen üdvözölt. Br. *Ghillány* szép szavakkal mondott forró köszönetet a bizalomért. Beszédében különösen nagy hatást tett az a rész, a melylyel azt bizonyította, hogy eddig is mindenkor az volt a törekvése, hogy nemzetünk közgazdasági élete terén a mezőgazdaságnak, az iparnak és a kereskedelemnek minél teljesebb összhangja létesíttessék. Ezzel a vezető-eszmével fog-

lalja el ezt az új állását is. Mély meghatottságot keltett az a szép nyilatkozata is, a melylyel azt ígérte, hogy minden törekvéssel azon lesz, hogy elődjének: *Ghillány Józsefnek* a nyomdokaiban haladhasson. Az új elnököt ért rokonszenves és lelkes tüntetések után, — melyek mindennél szebben igazolták azt az általános örömet, a melyet a választás ez elért eredménye okozott — felolvasták az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak jelentését, melyeket az elnöknek és dr. *Schmidt Gyulának* előterjesztett részletes és alapos előadásai alapján, egyértelemmel elfogadtak, különösen lelkes tüntetésben részesítvén a társulat igazi lelkét s újra-alapítóját: *Bielek Lászlót*, a nagyérdemű vezérigazgatót, kinek buzgalmat és örökké maradó érdemeit a legbensőbb elismeréssel köszönték meg. A 162.248 kor. 03 fillér tiszta-nyereség felhasználására vonatkozó javaslatokat egyhangulag elfogadták s e szerint 128,000 koronát fordítanak a 23-ik sz. szelvénynek — részvényenként 40 koronával leendő — beváltására, 5000 kor.-t adnak az eperjesi jogakadamiának, 1000 kor.-t a nagysárosi elemi népiskolának s 28,248 kor. 03 fillért az általános tartalékalapnak. Az egyhangulag meghozott határozat után dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos mondott lelkes köszönetet a jogakadamiának juttatott támogatásért, felhívva a figyelmet arra, hogy ezáltal a társulat tényleg nemcsak egy fontos közművelődési célt mozdít elő, hanem egyszersmind egy városunkra és vármegyénkire egyaránt nagy jelentőséggel bíró közgazdasági érdeket is ápol. Az igazgatóság tagjai sorából kilépő dr. *Schmidt Gyulát* egyhangulag ismét megválasztották s hasonlóan megválasztották a báró *Ghillány Imre* lemondása folytán megüresedett felügyelő-bizottsági tagságra: dr. *Csatáry Agostot*. A közgyűlés az elnöknek és különösen a nagyérdemű vezérigazgatónak lelkes eljenzése közben ért véget.

* **Városi közgyűlés a vízvezeték ügyében.** Eperjes sz. kir. város képviselőtestületét polgármesterünk a jövő hét folyamán közgyűlésre összehívni szándékozik. A közgyűlés legfontosabb tárgyát a múlt évben kiküldött vízvezeték-bizottság javaslatának tárgyalása s ennek alapján hozandó határozat fogja képezni. A vízvezeték-bizottság az országos vízépítészeti igazgatóságtól visszaérkezett s immár teljesen befejezett szakmunkálatok alapján terjedelmes jelentést fog a közgyűlésnek bemutatni, melyben a Szekcső- és a Delnaféle tervek között az előbbinek kivételét javasolván, a további lépések megtételére fog felhatalmazást kérni, illetve a további lépések sürgős megtételére a városi képviselőtestület figyelmét felhívni. Ohajtandó volna, hogy ezen a közgyűlésen városi képviselőtestületünk teljes számban jelenjen meg s végre-valahára mondja ki a döntő szót minden, kellek nem indokolt s esetleg nem is szakszerű aggodalmaskodással szemben. Mindnyájunk érdeke követeli, hogy még ez év folyamán készen legyen vízvezetékünk. Sok függ e részben a legközelebbi közgyűlés magatartásától s erélyétől.

* **Határrendőrkapitányság Eperjesen.** Mint teljesen hiteles forrásból értesülünk, Eperjes város kivánsága teljesülni fog s megkapja a kivándorlási törvény életbe lépésével kapcsolatosan szervezendő határrendőrkapitányságot. A városunkban elhelyezendő hivatalnak — az eddigi tervek szerint — Kassán, Szepesolaszin, Bártfán és Orlón lesznek kirendeltségei.

* **Nyilvános nyugtázás.** A Magyar Szentkorona Országai Vöröskereszt-Egyletének Eperjesi fiókja febr. 14-ikén táncmulatságot rendezett, melynek tiszta jövedelmét a bártfafürdői Erzsébet-szoborra szánták. Ez alkalommal felülfizettek: 100 K.-val *Semsey Kósch Kornélia*; 20 K.-val dr. *Bárdossy Jenő*, dr. *Horváth Ödön*, dr. *Propper Adolfné*; 14 K.-val *Semsey Adolf*; 11 K.-val *Hedry Ernő*; 10 K.-val *Bártfa gyógyfürdő igazgatósága* Budapest, *Uhlarik Mátyás*, *Kósch Árpád*; 5 K.-val *Hoffmann Mór*, *Meliorisz Ilka*, *Vogel Béla*, *Gömöry János*; 4 K.-val dr. *Ferbstein Márk*, *Egerer Ferencz*, *Barts Emil*, dr. *Desseffy István*, *Raisz Ede*, *Úsz Antal*, dr. *Balpatak Imre*; 3 K.-val *Menzer Hugó*, *Magyar József*; 2 K.-val *Moes Jenny*, *Horák Hugó*, *Bánó Iván*, *Draskóczy Lajos*, dr. *Sztehlo János*, *Bodenlós Viktor*, *Semsey Emannela*, *Soóvár*. Összes felülfizetés 283 korona. Fogadják a kegyes adakozók hálás köszönetünk kifejezését. Eperjes, 1903. febr. 22-ikén. Az *Eperjesi Vöröskereszt Fiókegylet választmány*

* **Az Eperjesi Kath. Legényegyesület** február 15-ikén tartotta házas jellegű, tánczczal egybekötött teaestélyét, mely igen látogatott volt, annyira, hogy a helyiség szűknek bizonyult. A kedélyesen lefolyt tánczvizalom alkalmából felülfizetni kegyesek voltak: *Klefner Béla* 7 kor.; *Szuchy Albert* 6 koronát; *Grega András* 5 kor.; *Kassay István*, *Sitányi Béla* 4—4 kor.; *Zaborovszky Béla*, özv. *Karvath Istvánné*, *Brestyenzky György* és *Cattarinó Sándor* 3—3 koronát; *Winkler András*, *Székelly Pál*, *Sztraka István*, *Ripkó Kálmán*,

Magyar József, *Woloszinovits János*, *Mücke Engelbert* és *Grieger Tivadar* 2—2 kor.; *Lipták Ambrus*, *Izsó Sándor*, *Szilvassy Lajos*, *Orosz János*, *Andruscsakievics Henrik*, *Mihók István*, *Mihajla Endre*, *Dreván Gyula*, *Gobonya Béla*, *N. N.*, *Moskovits Lipót*, *Schmidt János*, *Ripkó Károly* és *Gratzl András* 1—1 kor.; *Holénia Béla* 60 fill.; *Baluch N.* 40 fill.; *Klema Ferencz* 20 fill. Összesen 69 kor. 20 fillér. Fogadják a nemes adományozók ezúton is az egyesület hálás köszönetét!

* **Mindenki tudja**, hogy a *Mauthner*-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja; hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem, és hogy virágmagvaiból fakad a legzsebb virág. Szóval a *Mauthner*-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

* **Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület** február 15-ikén délután tartotta közgyűlését a városháza tanács-termében. Ezen újból és nagy lelkesedéssel megválasztották elnöké *Uhlarik Mátyást*, alelnökké: *Dobias Edét* és dr. *Csatáry Agostot*, titkárrá *Pethe Ferenczet*, a pénztári tiszte *Hanusovszky Imrével* töltötték be. A közgyűlésen megválasztották a választmányt is. Este társasvacsera volt, melyen a tagok nagy számmal vettek részt.

* **Találtak. Elveszett.** Febr. 15-ikén egy, galambalakú díszszel ellátott aranyozott karpereczet találtak. A rendőrkapitányi hivatalban átvehető. Febr. 14-ikén az utcán elveszett egy arany fülbevaló. Febr. 18-ikán Kovács Károly honvéd 133 koronáról szóló takarékpénztári betétikönyvet elvesztett. Az elveszett értékeket nyomozzák. A betéti összeg kiadását betiltották.

* **A komarniki gyufagyár e napokban leégett.** A tűz mikénti keletkezéséről az adatok még be nem érkeztek. A gyárat még a 60-as években alapította *Springermann* és *Bödler*, kiktől *Uhlig Lajos* vette meg. Az utolsó időben *Rubin Lázár* tulajdonát képezte. A gyár az első időben — mielőtt a vasúthálózat még nem volt annyira kiépülve és a vasúti fuvarozás általában drágább volt — igen nagy forgalommal bírt. A magasan megrakott és gyékényvel fedett nagy társzekerek Debreczen, Miskolcra is vitték a gyufát. Az utolsó években azonban — a nagy verseny miatt és a vasúti forgalomtól való félreesése folytán — a gyár erősen hanyatlott, miben nagy része volt az amerikai kivándorlásnak is, elvonván a gyártól a szükséges munkaerőt.

* **A bártfai sóhivatal megszüntetése.** A pénzügyminiszter rendeletéből nyolcz sóhivatalt szüntetnek meg az országban és ezek között a bártfaiat is. Folyó évi május 1-jén megszűnik Bártfán egy régóta fennállott hivatal, melynek Bártfa városára nézve is van jelentősége, ha egyébrt nem, már azért is, hogy ismét két tisztviselői családot veszít. Nagyobb jelentőséggel bír Bártfa vidékének népe nézve, mely minden szerdai hetivásáron tömegesen vette igénybe ezen hivatalt, miután közvetlenül olcsóbban kapta a sót, mint a falusi közvetítőnél. A sóhivatal bizonyára sóraktár fogja helyettesíteni. Azon kezelési ágat, melyek az adóhivaltól voltak a sóhivatalra átutalva, természetesen megint vissza fognak szállni az adóhivatalhoz. Mert nemcsak sőt kezelte a hivatal, hanem a dohányleveleket, okmánybélyeget, váltóúrlapokat és vasúti fuvarleveleket is. Ez a forgalma meghaladta a 266,000 koronát, melyből a sóra 115,700 korona esett.

* **Henneberg-selyem** csak egyenest! — fekete, fehér és színes 60 kr.-tól 11 forint 35 kr.-ig méterje, blousoknak és ruháknak. Bérmentve és már elvámolvá házhöz szállítva. *Henneberg selyemgyára, Zürich.*

* **Raktártűz.** Febr. 16-ikán este 7 órakor *Bein Simon* fő-utcai fűszerárú-kereskedésében a raktári helyiségben elhelyezett gyufakészlet meggyuladt. Másfél órai munka után a tüzet eloltották, de a bolti-czikkek nagy része az oltásnál tönkrement. A nyomozást megindították s úgy látszik, hogy most is, mint mult évi szeptember havában, falánk patkány vagy egér okozta a tüzet. Megrágták a gyufadobozt, avagy lelökték s így gyuladt ki a piros fejű gyufa.

* **Menekülő tolvaj.** Bártfán *Reichmann K.* szatócs boltjából *Krutek N.* ottani cipész segéd 240 koronát ellopott s Eperjes felé szökött. Itt megindult a nyomozat, de eredménytelenül, mert a tettes útközben Hertneken vonatra szállt. A mikor a vonaton gyanút keltett leugrott s a közeli erdőbe menekült, hol csakhamar elfogták.

* **Pusztuló műemlékek.** Ezen a címen leközlöttük azt a hírt, a melyet a *Budapesti Hírlapban* az eperjesi Rákóczi-házra, erre a kiváló műemlékünkre, nézve olvastunk. Nagy örömről, ugyancsak az említett lapnak február 16-iki, 46-ik számában az erre vonatkozó hírnék czáfolatát olvastuk, melyet kötelességünk a legteljesebb megnyugvással és a nevezett kiváló épület tulajdonosai iránt teljes elismeréssel szintén közreadni. A helyreigazító kis közlemény a következően hangzik: „A minap azt irták nekünk, hogy az eperjesi Rákóczi-

házon egy fognak vé emléket. I kaptuk a hogy a t közel jövő históriai e millénium látható le Divald K. Elefánt-te a ház lé szükség léra és jobbolda portéláva a Gallots kiállításra kegyelet ház nyug

* **Or Ferencz** — tartó ízenél fo mulja. K

* **Gy** istállóját gyűjtő-á egy arra belieket is tüzet

* **F** fufuvaro nem cse nagy dr is segite tetten tíz hasá tették a

* **U** gária-m árán eg az állat tett résczím al rendkí külön jobbar műma mány — Ma az érc

* **Kozsl** utczál ábrán csétle bünte

* **létek** a ba esetb

* **szám** hez

* **A** cím Gus evol Szer cím szob Józsc cím Láz polí fulá Gor tejez és l

tart mu utc To tart ege főc alá ho

740-1903. tkvi szám.

Hirdetmény.

Erdőske község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869 évi 2579. sz. szabályrendelet-hez képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886: XXIX. t.-cz., az 1889: XXXVIII. t.-cz. és az 1891: XVI. törvény-cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. törvény-cikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatban fogatosították.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1903. évi április hó 25-ikén fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdeklettek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netáni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik a telekjegyzőkönvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

3. mindazok, kik valamely ingatlanokhoz tulajdonjogot tartanak, de a telekkönyvi bekebelezése alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átiratásra az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15-18. és 1889: XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az úton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, úgy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1903. évi febr. hó 18-ikán.

Urbán Gyula,
kir. törvényszéki bíró.

HUNGÁRIA MŰMALOM RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KASSA, Gyár-utca 10.

T. Cz.

Kassa, 1903. február hó.

Van szerencsénk Uraságod becses tudomására hozni, hogy malomüzemünkkel kapcsolatosan egy új üzemet létesítettünk, nevezetesen a

Hungária Melasse-erőtakarmány

gyártását és forgalomba hozatalát.

Erre a célra sikerült egy közismert, kiváló szakférfiúnak, Wachsmann Leo, I. oszt. m. kir. ker. állami nyug. állatorvos úrnak hathatós közreműködését állandóan megszerezni, a kinek vezetése alatt ezen, a szakkörök által nagybecsűlt takarmány-cikkek előállítására végbemenni fog.

Hogy egy észszerű, tudományos alapon álló takarmányozásnak mily óriási előnye van, annyira ismert dolog, hogy ennek hangoztatására nem is kívánunk szót vesztegetni.

Ez a cél azonban a legbiztosabban, a legkönyebben és a legolcsóbban a

Hungária Melasse-erőtakarmány

etetésére által érhető el, mert ez különböző alakban, összetételekben állítatik elő, ahhoz képest, hogy az erőnek, a tejnek, a hizlalásnak, vagy a húsnak előteremtésére helyeztetik a fősúly.

A mi a tartósságot illeti, a takarmány egy teljes esztendőig is megtartja tápláló erejét és nincsen romlásnak kitéve.

E takarmány-cikkek bevezetése által mindazoknak vélünk kiváló szolgálatot tenni, a kik háziállatok tenyésztésével és hizlalásával foglalkoznak és általában a kik saját céljaikra állatot tartanak, és biztosítjuk Uraságodat, hogy mindenkor a legmértányosabb eljárást és kiszolgálást fogjuk szem előtt tartani.

Kiváló tisztelettel

Hungária Műmalom Részvénytársaság.

Használati utasítás.

A Hungária Melasse-erőtakarmány ötféle minőségben állítatik elő, u. m.:

I. sz. növendékállatok számára.	IV. sz. teher- és igás-állatok számára.
II. sz. tejlő-állatok	V. sz. kocsi- és hátslovak
III. sz. hízó-állatok	

Napi adagolás: növendékállatnál fejenként és naponként $1\frac{1}{2}$ —2 klgr.
 hízó- és tejlő-állatnál fejenként és naponként $2\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{2}$ „
 teher- és igás-állatnál „ „ „ $3\frac{1}{2}$ —4 „
 kocsi- és hátsolónál „ „ „ $2\frac{1}{2}$ —3 „
 disznóknál „ „ „ $1\frac{1}{2}$ —2 „
 hízó-disznóknál „ „ „ 3 „

A Hungária Melasse-takarmánnyal való etetést oly módon kell megkezdeni, hogy az eddig használt takarmányba egyelőre csekély adagokat bekeverünk. Az első napon teljesen elegendő, ha egy marékra valót keverünk bele. Az adagokat naponként nagyobbítva, 2—3 nap múlva az állat már mohón falja az új takarmányt.

A Hungária Melassa-erőtakarmány előnyei a következőkben foglalhatók össze: 1. Olcsóbb, mint minden más takarmány. — 2. Teherállatoknál fokozott munkabírási. — 3. Lovaknál csekélyebb ivóvíz-szükséglet (nincs székszorulás és izzadás). 4. Fejős-teheneknél fokozott tejbőség. — 5. Fokozott étvágy, tehát gyorsabb hízás, kedvezőbb jövedelmezőség, a hús és zsír minőségének javulása mellett. — 6. A trágya javulása.

A Hungária Melasse-erőtakarmány árai:

I. sz. K. 375 50 klgr.-os zsákban, zsák nélkül	IV. sz. K. 550 50 klgr.-os zsákban, zsák nélkül.
II. sz. K. 450 „ „ „ „ „	V. sz. K. 600 „ „ „ „ „
III. sz. K. 500 „ „ „ „ „	

A zsákat külön 24 fillérbe számítjuk és ugyanennyiért visszavesszük. Az árak a malomtól, vagy Kassa vasúti állomástól szállítandólag értendők.
Minden zsáknál ügyeljünk a védjegyre és zárra!

Alapított 1869.

KÖSCH ÁRPÁD

Korszerűen s dűsan felszerelt * Legválasztékosabban berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA || PAPIRRAKTÁRA

EPERJESÉN.

Árjegyzékek, számlák, cégkártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intőlevelek, címkek, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok cégnyomással. ...

Pénzügyintézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérleg számlák, üzleti könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb.

Bármely hírlapra előfizetések közvetítése.

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók ízléses kivitelben, falragaszok, műsorok, étlapok, tánczrendek, színlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítására. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntőde.

Költségvetések — készített nyomtatványokról — postafordultával.

Az Árok-utca 23. számú
Zsembery-féle
háza
szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad Thrór Gyula kereskedő helyben.

Rét-utca 5. sz. alatt levő
kert egy kis házzal együtt
egészben vagy részben **eladó,**
esetleg **bérbeadó.**

Területe 4437³ kataszteri □-öl.

Bővebbet a tulajdonosnál, Árok-utca 45-ik szám alatt.

Egy gazdasági major

(kerttel, csúrral, melléképületekkel együtt) a
Kert-sor 8-ik szám alatt
azonnal **eladó,** esetleg **bérbeadó.**

Tudakozódní Bogsch Albertnél,
Kassa, Harang-utca 12.

Epilepsia.

A ki **eskóiban, görcsös** és
más **ideges bántalomban**
sznved, kérjen erről füzetet;
ilyet bárkinek ingyen és bér-
mentve küldünk.

Schwanen-Apotheke
Frankfurt a/M.

Kitünő

homoki bort

szállít

24 kor. hektoliterként

Szunyogh Ferencz

Ó-Kécske

Pestmegye.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány-minőségben, és
európai nemes gyökerezésű és sima vesszők mé-
lyen lezártított ágakon! Oltványok ezek 90-100 ft.
Mindenk a legkiválóbb bor- és cs. megafajokból, fajtisztán, teljes jótállás-
sal. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és
visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget
hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szüksegetét az en-
költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS

Gleditschia-csemeték és magvak.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövények. Ez az egyedülmely-
ből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, renkívül csekély kiadással,
melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhat-
nak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsal zárhatók. **Minden**
rendeléshez rajzokkal ellátott útmutató és keze-
lési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szíves
fényképmű díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési
költséget nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki
címet egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol
annak tartalmat haszonra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag
vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik
rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglal-
tatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócssemeték. Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál
fogva, ennek tenyésztése majd minden gazda-
ságban az utóbbi időben renkívül elterjedt.
Czin: „Ermelléki Elő Szőlőoltvány-Teler“,
Nagy-Kágya, u. p. Székelyháza.

Schicht-szappan

„szarvas“

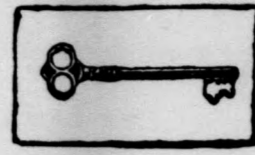
vagy

„kulcs“

jegygyel

legjobb, legkiadóbb s ennélfogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrészekről ment.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden
darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek
egyikével legyen ellátva.

Schenker-féle társas-utazások

az Orientbe, Olaszország, Tunis-Algier, Spanyol-
ország, Oroszország, Dalmácia, Franciaország,
Angolország, Svédország, Norvégia, Dánia, Észak-
Amerika, utazás a föld körül.

Legszebb körutazások, nagy kényelem, alacsony árak.

• Külön utazások a Középtengeren. •

Minden utazásnál az árban beleértve: az utazás, vezetés,
szállodai ellátás, kirándulások stb.

Kimerítő prospektusok ingyen kaphatók a

Nemzetk. utazási irodában: **SCHENKER & Co.**
Bécs, I., Schottenring 3.

Delice

Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mórnál Eperjesen.

Oh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyájkódás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható:

Eperjesen: Korn Vilmos, Molitorisz István és Barts Emil gyógyszerárakban.
Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszerárakban.

Éljen!

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyítot.